

Agendaformulier B&W-vergadering 8 april 2025

Portefeuillehouder	Marc Teutelink Agendaletter F		
Onderwerp	Sturen op houtstook		
Openbaar	Ja		
Organisatieonderdeel (cluster of afdeling)	Cluster Strategie & Beleid Fysiek	Corsanummer:	2500010229
Schrijver	EBM Maathuis	Casenummer	BV25000164
Urgentie			
Raadsbesluit nodig	Nee		
Raad informeren	Ja		

Mee geadviseerd door	Cluster Omgeving & Recht
Advies gemeentesecretaris	

Conceptbesluit

Portefeuillehouder stelt voor te besluiten om:

1. De stookwijzer niet op te nemen in de APV en in te zetten op communicatie.
2. De raad met bijgevoegde brief te informeren over dit besluit.

Publieksvriendelijke samenvatting

Wanneer de temperaturen dalen en het vroeg donker wordt, is het verleidelijk om de houtkachel aan te steken. Houtstook betekent echter ook de uitstoot van houtrook. Dit kan overlast veroorzaken voor omwonenden. Gemeenten kunnen de aanwezigheid van houtkachels niet verbieden, maar ze kunnen wel regels stellen aan het gebruik ervan. We hebben onderzocht welke maatregelen in Enschede nodig zijn. Het college van B&W heeft op basis daarvan besloten om voorlopig geen stookverbod in te voeren. Het aantal meldingen is beperkt. Daarnaast is het door alle regels complex om effectief te handhaven en het kost erg veel tijd. We intensiveren wel op communicatie om de overlast voor omwonenden zoveel mogelijk te beperken. Denk daarbij aan: stook niet bij mistig weer, gebruik alleen schoon, onbehandeld en droog hout en houd rekening met je burens.

B&W besluit dd.

(In te vullen na de vergadering door loco-gemeentesecretaris)

Inleiding en voorgeschiedenis

Houd rekening met uw burens

Bij het stoken van hout en brandende paasvuren komen luchtverontreinigende stoffen zoals fijnstof vrij. De GGD waarschuwt voor de schadelijke gezondheidseffecten. Het stoken van de houtkachel zorgt vaak voor overlast voor anderen.

Luchtkwaliteit en meldingen in Enschede

De luchtkwaliteit in Enschede voldoet vooralsnog aan de wettelijke grenswaarden en richtlijnen. Luchtkwaliteit is echter niet alleen houtstook, maar gaat ook over fijnstof en andere (broeikas)gassen. De gemeente ontving in 2020: 14 klachten, 2021: 22 klachten, 2022: 20 klachten en in 2023: 15 klachten over overlast door houtstook. Omdat we zijn overgestapt naar een nieuw systeem, zijn er nog geen gegevens beschikbaar over 2024.

Aanleiding

Tijdens de bespreking van de gemeentebegroting 2025-2028 en de tweede tussenrapportage op 5 november 2024 in de Kamer Bestuur & Middelen is toegezegd om de mogelijkheden voor het sturen op houtstook te onderzoeken. Ook is bekeken of aanvullende maatregelen nodig zijn om het stookgedrag verder te beïnvloeden. Hieronder volgt een korte toelichting op wat een stookwijzer is en wat de huidige werkwijze is bij ontvangst van een melding.

Wat is een stookwijzer?

De [stookwijzer](#) geeft advies over wanneer mensen beter geen houtvuur kunnen stoken. Dit is afhankelijk van de weersomstandigheden en luchtkwaliteit. De stookwijzer kan helpen om overlast voor de omgeving te beperken. Gemeenten en provincies kunnen de Stookwijzer gebruiken om inwoners te informeren en zo te zorgen voor minder overlast en negatieve gezondheidseffecten. Sommige gemeenten hebben een stookverbod ingesteld, bijvoorbeeld wanneer de stookwijzer adviseert om niet te stoken of bij mistig en/of windstil weer.

Hoe gaan we om met een melding over houtstook (huidige werkwijze)?

De Inspecteur Omgevingsrecht neemt een melding in behandeling en kijkt ter plaatse de bouwkundige details van de stookinrichting op basis van het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl). Dit kan bijvoorbeeld leiden tot het aanpassen van de rookgasafvoerkanaal als deze niet voldoen aan de vereiste uitmondingshoogte. Ook controleren zij welk type hout wordt verbrand. Daarnaast verstrekken zij informatie aan degene die overlast veroorzaakt en verwijzen zij naar de [website](#) van gemeente Enschede voor meer informatie. Als er na verloop van tijd geen verbetering optreedt, kan buurtbemiddeling een rol spelen.

Onderzoek

Het aantal meldingen over houtstook is beperkt. Uit onderzoek blijkt dat het opnemen van de stookwijzer in de APV en de handhaving daarvan complex is. Voordat juridische stappen kunnen worden ondernomen, moeten er meerdere constatering zijn gedaan. Dit proces vergt veel ambtelijke capaciteit. Wel kan er worden ingezet op het uitbreiden van de gemeentelijke website met praktische tips om overlast door houtrook van open haarden, houtkachels en andere vormen van houtstook te voorkomen.

Gewenst effect van het besluit in relatie tot de strategische opgaven

Het verminderen van houtrookoverlast voor omwonenden en het bevorderen van een gezonde leefomgeving.

Argumenten

1.1 Er is op dit moment geen eenduidige wet- en regelgeving om op te handhaven

Gemeenten zijn zelf verantwoordelijk voor het bepalen van de regels van (hout)stook. Zonder duidelijke landelijke regels blijft het echter een uitdaging om effectief toezicht te houden en de luchtkwaliteit op grotere schaal te verbeteren.

1.2 Het instellen van een stookverbod vraagt veel ambtelijke capaciteit

Voordat we juridische stappen kunnen nemen, moeten we eerst meerdere constatering vaststellen. Dit proces vraagt veel ambtelijke capaciteit. Net als veel andere gemeenten verwijst de website van gemeente Enschede naar de Stookwijzer. Wanneer er nu een melding bij het Handhavingsloket binnenkomt, pakken we deze wel op en zoeken we naar een eventuele oplossing zonder juridische vervolgstappen.

1.3 We zetten in op communicatie om houtrookoverlast te verminderen en een gezonde leefomgeving te bevorderen

Naast de verwijzing naar de Stookwijzer, breiden we de gemeentelijke website uit met praktische tips om overlast door houtstook te voorkomen. Denk aan: stook niet bij mistig weer, gebruik alleen schoon, onbehandeld en droog hout en houd rekening met je burens.

Daarnaast vragen we in de wintermaanden extra aandacht voor dit onderwerp door berichten in het Huis-aan-Huisblad, onze social media-kanalen en onze website te plaatsen. Hiervoor maken we gebruik van de beschikbare informatie op [IPLO](#), [Milieucentraal](#), [Longfonds](#) etc. De timing van het plaatsen van de nieuwsberichten is hierin cruciaal, waarbij we rekening houden met weersomstandigheden en luchtvochtigheid.

Risico's

1.1 *Er zijn geen juridische mogelijkheden om handhavend op te treden tegen overlast van houtstook*

Wanneer er klachten binnenkomen over houtstook, zoals houtrook, wordt deze klacht opgepakt en wordt het gesprek aangegaan met de overlastgever. Hoewel er geen juridische stappen kunnen worden ondernomen tegen houtrook zelf, kijken de inspecteurs wel naar het type hout dat wordt gestookt en geven zij tips en advies. Echter, als de rookafvoerkanalen niet voldoen aan de vereiste uitmondingshoogte, kunnen er juridische stappen worden ondernomen op basis van het Bbl.

Kosten en financiële dekking van het voorstel

De kosten voor dit voorstel zijn beperkt en worden gedekt uit reguliere afdelingsbudgetten. Indien gekozen wordt voor het alternatief (wel opnemen in de APV) dan moeten middelen beschikbaar gemaakt worden voor de inzet van inspecteurs en juristen.

Er wordt met dit besluit ingestemd met de kennis van nu. Echter, de gemeente heeft te maken met flinke financiële uitdagingen, in de vorm van forse begrotingstekorten vanaf het (Ravijn)jaar 2026. Samen met andere gemeenten biedt onze lobby richting Rijk voor herstel van dit forse tekort hopelijk enig soelaas. Daarnaast hebben we vorig jaar het traject Begroting en Organisatie in Balans (BOB) in gang gezet, gericht op het meerjarig financieel gezond blijven. We moeten er serieus rekening mee gaan houden dat het BOB-traject in 2025 tot stevige ombuigingen in de daaropvolgende jaren leidt. Onder meer gaat het daarbij over beperking in dienstverlening en investeringen, waardoor er een kans is dat we later op dit besluit terug moeten komen.

Afweging en alternatieven

De stookwijzer wel opnemen in de APV, maar er zijn vraagtekens bij de (juridische) uitvoerbaarheid hiervan. Bijvoorbeeld een verbod moet gecontroleerd worden en mensen steken vaak 's avonds de houtkachel aan in plaats van overdag, wanneer de toezichthouders niet aan het werk zijn. Daarnaast zijn meerdere constatering nodig voordat juridische stappen kunnen worden ondernomen, wat de handhaving bemoeilijkt.

Participatie

Niet van toepassing.

Communicatie met direct betrokkenen:

Niet van toepassing.

Interne communicatie

Niet van toepassing.

PR over besluit:

Niet van toepassing.

Persbericht, ja of nee:

Nee

Vervolg

We versturen de brief aan de gemeenteraad. En richten de communicatie in.

Bijlage(n)

	Omschrijving	College	Raad	Niet actief publiceren	Geheim
Bijlage 1	Brief aan de raad	Ja	Ja	Nee	Nee